

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko svetovanje s prof. Pirnatom

4. srečanje

9. 10. 2019

ZAPISNIK

Prisotni:

- a. za Centralni urad FJK: Jana Černe, Laura Sgubin, Eva Srebrnič, Tanja Sternad;
- b. prof. Rajko Pirnat;
- c. kot zunanji opazovalci: Nada Zajc in Nina Kasal z občin slovenske obale; Matejka Grgič (SLORI)

Lokacija: Avtonomna dežela FJK, sejna soba, ul. Milano 19, Trst

Začetek zasedanja: 9.30

Konec zasedanja: 12.30

Dnevni red:

- a. obravnava terminov, predvidenih za 4. sejo delovne skupine;
- b. obravnava še odprtih terminoloških vprašanj s prejšnjega srečanja in sprememba nekaterih predlogov s prejšnjih srečanj;
- c. določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine;
- d. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina obravnava termine, ki so bili predvideni za obravnavo na 4. srečanju; delovna skupina sklene, da se odslej uvede raba, ki je navedena v spodnji razpredelnici (Razpredelnica 1, stolpec **Predlog delovne skupine**):

Zapisnik 4. terminološkega svetovanja s prof. Pirnatom z dne 9. oktobra 2019

	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Predlog delovne skupine	Utemeljitev
1	FUNZIONARIO (PUBBLICO)	<p>Termin <i>funzionario pubblico</i> (skrajšano <i>funzionario</i>), ki sodi v staro ureditev javnih uslužbencev, se pojavlja tako v pogovornem kot tudi v publicističnem jeziku oziroma v splošni nestrokovni rabi in je zastarel (spada v staro razdelitev uslužbencev).</p> <p><i>Funzionario</i> je oseba, ki vodi urad/službo v okviru neke institucije in opravlja določeno funkcijo, zato ima pooblastila za opravljanje institucionalnih dejavnosti, ki niso v njegovem lastnem interesu, temveč v interesu institucije, kateri pripada.</p> <p><i>Funzionari</i> obstajajo tudi v zasebnih, javnih in mednarodnih institucijah, vsekakor pa se termin <i>funzionario</i> pogosto uporablja v pomenu <i>funzionario pubblico</i>. V italijanskem delovnem pravu je status <i>funzionario</i> hierarhično takoj pod <i>dirigente</i> in nad <i>quadro</i>.</p>	višji uradnik	<p>Na 3. srečanju se je delovna skupina odločila, da bo <i>funzionario pubblico</i> prevajala z »vodstvenim uradnikom«.</p> <p>Po dodatnem razmisleku in razpravi v uradu ter naknadno v okviru delovne skupine pa se je izkazalo, da nastane pri uporabi terminov »vodilni uradnik« in »vodstveni uradnik« prevelika zmeda, saj ni takoj jasno, kateri je na višji ravni oziroma katerega je treba izbrati; zato je bilo o terminu treba še dodatno predebatirati.</p> <p>Ker <i>funzionario</i> ni strokoven termin (se ne pojavlja v zakonih, kolektivnih pogodbah, strokovnih besedilih, opisih delovnih mest ipd.), bi zanj lahko obveljal splošnejši termin »višji uradnik«, za <i>quadro</i>, ki se le redko pojavlja v upravnopravnih besedilih, pa bi izbrali termin »višji uslužbenec«.</p>

2	<p>ISTRUTTORE DIRETTIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • amministrativo • contabile • tecnico <p>ISTRUTTORE</p> <ul style="list-style-type: none"> • amministrativo • contabile • tecnico 	<p>Opravlja strokovne, upravne oziroma računovodske dejavnosti (<i>istruttore amministrativo, contabile, tecnico</i>), povezane z ugotovitvenim postopkom aktov in odločb ter obdelavo podatkov. Opravlja tudi študijske, raziskovalne, načrtovalne in analitične dejavnosti, sodeluje z drugimi vodstvenimi uslužbenci, vodi, koordinira urade.</p> <p>Za pridobitev tega naziva je zahtevana univerzitetna diploma.</p> <p>Opravlja naloge na upravnem/administrativnem, ekonomsko/finančnem, načrtovalnem, tehnično-računovodskem področju in na področju zbiranja in obdelovanja podatkov (<i>istruttoria amministrativa</i> = dejavnost, ki jo opravlja urad v javni upravi in temelji na zbiranju dokumentacije in potrebnih informacij za odločanje o nekem vprašanju – ugotovitveni postopek). Pripada kategoriji C, kar pomeni, da so za opravljanje predvidenih nalog potrebni matura, opravljena po petletni srednji šoli, in specialistična znanja na posebej določenem področju. Prijava na natečaje za <i>istruttori amministrativi</i> C1 je mogoča po končani srednji šoli katere koli smeri, razen če v razpisu ni izrecno določeno, da se zahteva posebna matura (npr. za strokovne uradnike na računovodskem področju).</p>	<p>višji svetovalec</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravni • računovodski • strokovno-tehnični <p>• upravni</p> <p>• računovodski</p> <p>• strokovno-tehnični</p>	<p>Delovna skupina je obravnavala možnost prevajanja termina <i>istruttore</i> s slovensko hierarhično zelo podobno, skoraj enakovredno različico »svetovalec«; edini pomislek je, ali bodo ta nov termin sprejeli tudi lokalni prevajalci in prebivalci. <i>Istruttore</i> so doslej na občinski ravni najpogosteje prevajali z izrazom »uradnik«, kar delno sicer sovpada s terminom »javni uslužbenec« v slovenski javni upravi. Tu pa nastopi problem, saj se namreč javni uslužbenci v Sloveniji delijo na uslužbence, ki zasedajo uradniška mesta, in na vse preostale, ki so strokovno-tehnični uslužbenci, npr. kuharji. Uradnik in javni uslužbenec torej v grobem odgovarjata italijanskemu <i>dipendente pubblico</i>. Zato je »uradnik« kot termin že zaseden, kar pa lahko povzroči zmedo. Termini morajo biti čim bolj enoznačni in nedvoumni. Poleg tega je delovna skupina že normirala prevodni par <i>dirigente (pubblico)</i> – <i>vodstveni uradnik</i>, zato bi bilo smiselno povsem opustiti prevod »uradnik« za <i>istruttore</i>. Tako kot je v upravnih besedilih v italijanščini zelo pogost izraz <i>istruttore</i>, je v Sloveniji v povezavi z nazivi (ita. <i>qualifica</i>) v javni upravi najbolj razširjen izraz »svetovalec«.</p> <p>Zato delovna skupina predlaga, naj <i>istruttore</i> postane »svetovalec«, <i>istruttore direttivo</i> pa »višji svetovalec«, in sicer »upravni, računovodski ali strokovno-tehnični«.</p> <p>Kot zanimivost in podkrepitev predloga navajamo, da je v stari ureditvi deželne javne uprave (ko so še bile v rabi <i>qualifiche</i>) za <i>istruttore direttivo</i> veljalo poimenovanje <i>consigliere</i>, ki zelo spominja na slovenskega »svetovalca«. Sploh pa so <i>consiglieri</i> še</p>
---	---	---	--	---

4. terminološko posvetovanje s prof. Pirnatom, 9. 10. 2019

				<p>danes zaposleni pri italijanskih ministrstvih kot javni uslužbenci na vodstvenih mestih.</p> <p>Res je tudi, da so svoj čas v naših krajih izvoljenim lokalnim političnim predstavnikom – svetnikom (ita. consiglieri) rekli svetovalci, ta napačna raba pa je zdaj skoraj popolnoma izkoreninjena in bi zato lahko s pridom uporabili »svetovalce« za »javne uslužbence« (istruttori).</p>
--	--	--	--	--

<p>3</p>	<p>DOTAZIONE ORGANICA ali (RUOLO) ORGANICO DEL PERSONALE</p>	<p>Na področju upravljanja osebja v javni upravi je skupek človeških virov, ki jih javna uprava potrebuje v določenem obdobju, da lahko izvaja vse svoje dejavnosti in zasleduje cilje, ki si jih je zastavil župan z odborom.</p> <p>Pred zakonskimi reformami v 90. letih je d. organica specifično določala osebje in razvrstitev osebja v okviru institucije. Po reformah pa se je ta opredelitev spremenila v seznam osebja, razvrščenega po delovnem mestu in kategoriji. Bolj kot število zaposlenih se upoštevajo delovna mesta in potrebne kompetence. Opredelitev dotazione organica spada med naloge, povezane z načrtovanjem osebja, in vedno predstavlja omejitev pri zaposlovanju.</p> <p>Spremeni se vsaka 3 leta s kadrovskim načrtom.</p>	<p>sistemizacija delovnih mest</p>	<p>Po krajšem pogovoru se je delovna skupina odločila za termin »sistemizacija delovnih mest« oziroma »struktura in opisi predvidenih/sistemiziranih delovnih mest«.</p> <p>To je eden najpomembnejših notranjih organizacijskih sistemov v podjetju/upravi. Dokument, v katerem je zapisana sistemizacija delovnih mest, je <i>akt o sistemizaciji delovnih mest</i>, ki predstavlja temeljni splošni akt delodajalca. V skladu z Zakonom o delovnih razmerjih je delodajalec dolžan sprejeti <i>splošni akt delodajalca/akt o sistemizaciji delovnih mest</i>, s katerim določa pogoje za opravljanje dela na posameznem delovnem mestu oziroma za posamezno vrsto dela.</p> <p>Ta obveznost ne velja za manjše delodajalce, ki zaposlujejo deset ali manj zaposlenih. Akt o sistemizaciji delovnih mest je organizacijski kadrovski akt, ki določa organizacijo podjetja in nanjo »obeša« delovna mesta. Sistemizacija delovnih mest, ki jo zapisuje Akt o sistemizaciji delovnih mest, vsebuje opis delovnih mest pri delodajalcu.</p>
----------	---	--	---	--

4	organico (splošno)	Poleg tega, da se termin pojavlja kot sinonim za dotazione organica (Sabatini e Coletti: <i>il complesso dei ruoli e del personale di un ufficio, di un'amministrazione, di un'azienda: aumentare, diminuire l'o.</i>)termin splošneje označuje tudi samo osebje (<i>in partic. gli effettivi di una squadra, di un'orchestra, di un cast ecc.: un o. scarso</i>)	kadrovska zasedba	Delovna skupina je soglasno sprejela termin » kadrovska zasedba «, ki po analogiji z organico ni strokoven izraz in se v referenčnem prostoru široko uporablja.
5	PIANTA ORGANICA (tudi sinonim za dotazione organica)	Pianta organica (= ruolo organico) je pregled osebja nekega urada, neke institucije; uporablja se izključno v besedni zvezi in pianta (oz. in pianta organica), in sicer danes skoraj izključno v besedni zvezi in pianta stabile (za nedoločen čas, za stalno): zaposliti, biti zaposlen, nastopiti službo; essere in pianta organica = biti stalno zaposlen, biti v (stalni) kadrovski zasedbi essere di ruolo = biti zaposlen za nedoločen čas	zaposlen za nedoločen čas	Pianta organica je zastarel termin, ki pa se delno še pojavlja v določenih besednih zvezah. Delovna skupina je zato preučila zlasti besedni zvezi essere in pianta organica oziroma essere di ruolo in obe normirala z besedno zvezo »zaposlen/a za nedoločen čas«. »Biti stalno zaposlen/a« pa se uporablja samo pogovorno.
6	RUOLI STATALI	Gre samo za drugačno rabo istega pojma (dotazione organica / pianta organica / ruolo organico / organico del personale), le da se izraz ruolo statale navezuje izključno na državno in ne na lokalno upravo. Ruolo je imensko urejen seznam članov neke organizacije, družbe ali skupine (na primer: ruolo davkoplačevalcev je seznam ljudi, ki morajo plačati določen davek, in se ga izpolni ob koncu preverjanja in obdavčevanja).	sistemizirana delovna mesta v državni upravi	Delovna skupina je soglasno sprejela termin » Sistemizirana delovna mesta v državni upravi «, obrazložitev pa je ista, kot za ruolo (organico) del personale (glej točko št. 3).

7	ORGANIGRAMMA	Grafikon, ki prikazuje hierarhično in funkcionalno razvrstitev raznih organov v nekem uradu, službi ali administraciji; splošneje v pomenu: razdelitev in razvrstitev delovnih mest, s povezanimi nalogami, funkcijami in stopnjami odgovornosti v okviru institucije ali organizacije.	organigram	Delovna skupina je soglasno sprejela termin » organigram «, ki v referenčnem prostoru pomeni grafična ponazoritev organiziranosti podjetja, ustanove; struktura organa.
8	PIANO TRIENNALE DEL FABBISOGNO DI PERSONALE	Fabbisogno del personale = določi se ob upoštevanju razpoložljivosti osebja v obdobju načrtovanja glede na potrebe, predvidene po raznih uslužbenskih kategorijah. Je orodje za načrtovanje kadrovanja v javni upravi, ki ga potrdi odbor (uprava) za tri leta.	triletni kadrovski načrt	Delovna skupina je soglasno sprejela termin » triletni kadrovski načrt «, ki se uporablja v referenčnem prostoru, čeprav ga ne sprejemajo vsaka 3 leta.

<p>9</p>	<p>CICLO DI VALUTAZIONE DELLA PERFORMANCE</p>	<p>Je način vrednotenja rezultatov uslužbencev. V javni upravi je bilo načelo performance (delovne uspešnosti), uvedeno z Zakonsko uredbo št. 150 z dne 27. oktobra 2009, ki je uredila cikel delovne uspešnosti.</p> <p>Različne faze, na katere se deli cikel uspešnosti, so: opredelitev in dodelitev ciljev, povezava med cilji in viri, stalno spremljanje in izvajanje morebitnih korektivnih ukrepov, merjenje in ocenjevanje organizacijske in individualne uspešnosti, sistem nagrajevanja uspešnosti.</p> <p>Cikel se zaključuje s posredovanjem pregleda rezultatov političnim in upravnim organom, vodstvu, državljanom, uporabnikom in končnim uporabnikom storitev.</p>	<p>postopek ocenjevanja delovne uspešnosti</p>	<p>Delovna skupina je po daljši razpravi sprejela termin »postopek ocenjevanja delovne uspešnosti«, ki je za referenčni prostor sprejemljiv in jasen.</p> <p>»Cikel« se redko uporablja, prej »ciklus«, vsekakor pa ne v omenjeni besedni zvezi v povezavi z delovnimi procesi, zato se je skupina raje odločila za »postopek«, ki prav tako označuje vrsto pojavov, procesov iz več faz.</p> <p>»Ocenjevanje delovne uspešnosti« pa je termin, ki se pojavlja tudi v Sloveniji, in sicer je postopek, s katerim ocenjujemo zaposlene in njihovo vedenje na delovnem mestu.</p> <p>Pri tem je skupina primerjala besedo »ocenjevanje« z »evalvacijo« in »presojo«: ocenjevanje in evalvacija sta sinonima, uporabljata pa se v drugačnih kontekstih. Evalvacija je povezana z vrednostjo, ocena pa je ugotovitev veljave ali vrednosti nekoga ali nečesa na koncu nekega procesa; presoja pa pomeni ugotovitev oz. spoznanje na osnovi raziskave ali dejstev, uporablja pa se samo v določenih besednih zvezah npr. <i>presoja vplivov na okolje (valutazione ambientale)</i></p>
----------	--	--	---	---

9	<p>Organismo indipendente di valutazione - OIV</p>	<p>Dvojna stopnja spremljanja izvajanja cikla uspešnosti; na državni ravni: <i>nacionalni protikorupcijski organ (Autorità Nazionale Anticorruzione)</i>. V okviru posamezne uprave/institucije je predvidena ustanovitev <i>neodvisnega organa za ocenjevanje (Organismo indipendente di valutazione - OIV)</i>, ki spodbuja, zagotavlja, spremlja, validira in nadzira ustreznost postopkov, ki zadevajo cikel uspešnosti. Portale della Performance (<i>spletni portal delovne uspešnosti</i>) je platforma, namenjena ciklu uspešnosti.</p>	<p>neodvisni ocenjevalni organ</p>	<p>Delovna skupina je soglasno sprejela termin »neodvisni ocenjevalni organ«, ki se uporablja v referenčnem prostoru.</p>
10	<p>CONTRATTO COLLETTIVO DECENTRATO INTEGRATIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • area dirigenziale • area non dirigenziale 	<p>Na prejšnjem svetovanju smo odločili, da bo Contratto collettivo regionale di lavoro del personale del comparto unico (non) dirigenti = Deželna kolektivna pogodba za (ne)vodstveno osebje enotne uslužbenske ureditve.</p> <p>Contratto collettivo decentrato integrativo je dopolnilna pogodba na deželni ravni, neke vrste dopolnilna pogodba, ki dopolnjuje državno pogodbo. Vsebovane smernice morajo določati prednostne ukrepe za izboljšanje programa vlade, proračunskih izbir in ciljev v Izvedbenem načrtu poslovanja (PEG) ali podobnih načrtovalnih orodjih, ki jih uporabljajo lokalne uprave v enotni uslužbenski ureditvi FJK.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dopolnilna kolektivna pogodba za lokalno raven 	<p>Delovna skupina je po daljši razpravi o terminu »decentraliziran«, med katero je bilo poudarjeno, da decentralizacija kot pojem v Sloveniji obstaja, nikakor pa v povezavi s pogodbo, določila, da »decentraliziran« pomeni »lokalen, poseben«; zato soglasno predlaga prevod: dopolnilna kolektivna pogodba za lokalno raven</p>

11	<p>DECENTRAMENTO</p>	<p>Je oblika državne organizacije, ki temelji na razdelitvi nalog med deželami, pokrajinami in občinami.</p> <p>Na občinski ravni je decentramento oblika ureditve občine, ki dodeli politično, predlagalno in svetovalno vlogo svetom raznih občinskih/mestnih četrti (Consigli di Quartiere).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • decentralizacija • četrtne skupnosti 	<p>Upravna decentralizacija oziroma decentralizacija upravnih sistemov zajema prenašanje upravnih funkcij iz centra sistema na njegove posamezne dele. Poznamo tri temeljne funkcije: izvrševanje, odločanje in kontrola. Stopnja decentralizacije upravnih sistemov je odvisna od obsega prenosa omenjenih funkcij.</p> <p>Reforma lokalne samouprave v Sloveniji je odredila delitev pristojnosti med državo, njenimi organi in organi lokalnih skupnosti.</p> <p>Delovna skupina je soglasno sprejela predlagana prevoda »decentralizacija« in »četrtna skupnost«. V Sloveniji obstajajo krajevne, četrtne in vaške skupnosti, ki so deli (mestnih) občin. Lahko so pravne osebe javnega prava ali pa tudi ne.</p>
12	<p>SOTTOSCRIZIONE DEFINITIVA (DEL CONTRATTO COLLETTIVO DECENTRATO INTEGRATIVO)</p> <p>glej povezavo. https://www.aranagenzia.it/attachments/article/5118/Procedura%20contrattazione%20integrativa.pdf</p>	<p>Gre za eno izmed raznih faz sklenitve pogodbe contratto collettivo decentrato integrativo; po privolitvi organa političnega vodstva se pogajalski postopek zaključi s formalnim in dokončnim podpisom pogodbe. V ta namen predsednik delegacije skliče vso legitimirano sindikalno delegacijo. Na sottoscrizione definitiva pogodbe morajo biti povabljeni vsi upravičeni sindikalni subjekti, tudi tisti, ki niso podpisali predloga o sporazumu (ipotesi di accordo) in tisti, ki so se odrekli možnosti sodelovanja pri pogajanju. Med sottoscrizione definitiva se pripravi poseben zapisnik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokončna sklenitev pogodbe/spo razuma 	<p>Po krajši razpravi je delovna skupina ugotovila, da podpis kolektivne pogodbe zajema več faz, zato je nujno potrebno razlikovati podpis pogodbe od sklepnega dela, ko se pogodbo dokončno sklene. Poleg tega se pogosto zgodi, da pogodbo sindikati podpišejo v različnih trenutkih. Zato raje govorimo o »dokončni sklenitvi pogodbe« in ne o njenem dokončnem podpisu.</p>

c. Določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine:

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja dne 5. decembra 2019 ob 9.30.

d. RAZNO

///
